

ІНСТРУКЦІЯ

«ЯК ПЕРЕВІРИТИ, ЧИ МОЖНА ДОВІРЯТИ ІНОЗЕМНІЙ ГРОМАДСЬКІЙ ЧИ БЛАГОДІЙНІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ»

Цей матеріал створений у межах проєкту «Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства України», що реалізується ІСАР Єднання у консорціумі з Українським незалежним центром політичних досліджень (УНЦПД) та Центром демократії та верховенства права (ЦЕДЕМ) завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку.

У час російсько-української війни в нашій країні працює багато іноземних та міжнародних неприбуткових організацій. Багато з них діють доволі самостійно — і часом навіть не отримують належної уваги з боку інших. Інші можуть пропонувати співпрацю українським організаціям громадянського суспільства (ОГС) або органам влади.

У таких випадках критично важливо перевірити надійність іноземних громадських та благодійних організацій — адже шахраї можуть видавати себе за організації громадянського суспільства, щоб обманювати інших.

Тож верифікація іноземної організації, яка пропонує вам співпрацю чи допомогу, має бути обов'язковою. Нижче пропонуємо вам перелік кроків для того, щоб перевірити, чи організація є реальною та чи заслуговує на довіру.

КРОК 1: БАЗОВА ІНФОРМАЦІЯ

НАЗВА ОРГАНІЗАЦІЇ

Пошукайте назву організації в інтернеті. Перевірте, чи існують інші організації з подібною назвою (або навіть аналогічним сайтом). Якщо вони є — будьте більш пильними, адже організації, що «мімікрують» під іншу, вірогідно, є шахрайськими.

САЙТ

Знайдіть професійний сайт з інформацією про місію, активності, команду й контакти організації. Зверніть увагу на такі критерії:

- Чи сайт є інформативним та добре візуально оформленим?
- Чи цілі та активності організації чітко окреслені?
- Чи є легко доступними контактні дані (номери телефонів, адреси, електронні скриньки)?
- Дізнайтеся, хто є лідерами організації. Прогляньте їхні профілі в соцмережах та пошукайте інформацію про них в інтернеті. Намагайтесь шукати інформацію, що їх компрометує. Звертайте увагу, чи мають вони зв'язки з Росією.
- Чи організація публікує свої фінансові звіти або інформацію про джерела надходження фінансів? Ретельно їх вивчіть.
- Дізнайтеся, звідки фінансується організація. Організації громадянського суспільства можуть бути спонсоровані організаціями або фондами, які контролює Росія.

- Не спішіть довіряти відзнакам про доброчесність, які розміщені на сайті організації. Перевірте, чи на них є гіперпосилання. Якщо нема — самостійно знайдіть організацію на ресурсах, які її нібито перевірили та надали відзнаки.

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ

Перевірте активні профілі організації у соціальних мережах (Facebook, LinkedIn, Instagram). Чи є підписники на цих сторінках? Чи відбувається взаємодія з аудиторією від імені сторінки? Чи бачите ви на сторінках щось підозріле?

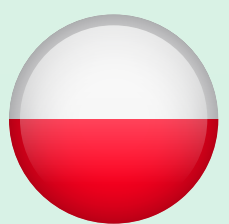
ПЕРЕВІРКА ІНФОРМАЦІЇ ПРО ДОНОРА

Щоб перевірити донора, можете дотримуватись рекомендацій британського Управління з податкових і митних зборів Її Величності. Це доволі чітка політика, яку ваша організація може прийняти як стандартну. Рекомендації англійською — [за посиланням](#). Переклад українською — [за посиланням](#).

КРОК 2:

ПЕРЕВІРТЕ РЕЄСТРАЦІЮ ТА ЮРИДИЧНИЙ СТАТУС

ПОДИВІТЬСЯ, ЧИ ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАРЕЄСТРОВАНА У КРАЇНІ, З ЯКОЇ ПОХОДИТЬ. ЯКЩО НІ — ВІРОГІДНО, ВОНА Є НЕЛЕГАЛЬНОЮ. ОСЬ КІЛЬКА ОФІЦІЙНИХ ОНЛАЙН БАЗ ДАНИХ ДЛЯ ОГС:

ПОЛЬЩА:

Portal Organizacji Pozarządowych ngo.pl (Портал ОГС)

Має інформацію про 150 тисяч зареєстрованих у Польщі ОГС. Ресурс надає інформацію про їхні рік та місце реєстрації, контакти, кількість працівників, фінансові звіти та має посилання на їхні соціальні мережі та сайти.

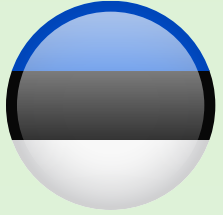

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ:

The Charity Commission

Має дані про всі зареєстровані у Великій Британії благодійні організації: загальну інформацію, довірені особи, фінансову історію, контакти та рахунки організацій. На ресурсі можна побачити, чи організація подала свою звітність до Charity Commission.

ЕСТОНІЯ:

E-Business Register

У цій базі даних є інформація як про бізнеси, так і про неприбуткові організації, зареєстровані в Естонії. Ресурс надає доступ до інформації про реєстрацію, контакти, кінцевих бенефіціарних власників, фінансові звіти та напрямки діяльності місцевих ОГС.

НІМЕЧЧИНА:

Transparenzregister

Це офіційний портал німецького федерального уряду з інформацією про кінцевих бенефіціарних власників різних організацій. Інформація на порталі не є загальнодоступною, проте журналісти та організації громадянського суспільства, які проводять дослідження, пов'язані з проблемою відмивання коштів та фінансування тероризму, можуть отримати до неї доступ.

ЄС:

YouControl

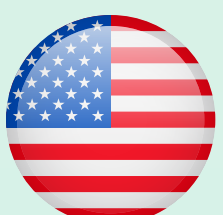
YouControl — аналітична система, що містить досьє на кожну юридичну особу з України, Британії та деяких країн ЄС. На платній основі ресурс може надати інформацію про профіль, фінансові дані та офіційні документи іноземної організації. YouControl World — це система для пошуку зв'язків компаній, побудови та візуалізації ділових зв'язків між організаціями та фізичними особами з пострадянських країн і Великобританії та виявлення прихованих інсайтів.

Council of Europe INGO Database

Ця база даних має обмеження: у неї входять лише міжнародні ОГС, що співпрацюють з Радою Європи. Відповідно, ця база даних містить добросовісні організації, проте організацій у ній відносно небагато. На ресурсі є інформація про напрямки роботи, діяльність, географічне представлення, контакти та географічне розташування організацій.

The Transparency Register

Ця база даних містить організації та компанії, яким дозволено впливати на політики та прийняття рішень ЄС. Організації в цьому переліку можна вважати добросовісними, проте для комплексної оцінки організації варто використати й інші дані.

США:

Internal Revenue Service

Дозволяє перевірити, чи благодійна організація зареєстрована у США та чи належить вона до переліку організацій, на які американські громадяни можуть задонатити свої гроші та отримати за це податкову знижку від уряду. Такі організації вже перевірені американським урядом.

КРОК 3:

ПЕРЕВІРТЕ, ЧИ ОРГАНІЗАЦІЯ Є У САНКЦІЙНИХ СПИСКАХ

**ПЕРЕВІРИТИ, ЧИ НА ОРГАНІЗАЦІЮ НАКЛАДЕНО САНКЦІЇ,
МОЖНА НА ТАКИХ РЕСУРСАХ:**

- **Sanctions Search OFAC**
  - **United Nations Security Council Consolidated List**
  - **SAM.gov**

  - **Державний реєстр санкцій**
(тут можна знайти фізичні та юридичні особи, на які накладла санкції Україна)
-

КРОК 4:

ПЕРЕВІРТЕ ОРГАНІЗАЦІЮ НА ЗОВНІШНІХ РЕСУРСАХ

**ДЕЯКІ ЗОВНІШНІ РЕСУРСИ ТАКОЖ ПЕРЕВІРЯЮТЬ І ОЦІНЮЮТЬ
НАДІЙНІСТЬ ОГС. ОСЬ ПЕРЕЛІК ОКРЕМИХ РЕСУРСІВ
З ВИСОКОЮ РЕПУТАЦІЄЮ, ЯКІ ДОЗВОЛЯЮТЬ ПЕРЕВІРИТИ
ТА ВЕРИФІКУВАТИ ОГС:**

- **Candid (раніше — Foundation Center and GuideStar) (весь світ)**
Надає інформацію про фонди з усього світу (в основному про організації, що надають гранти, але на ресурсі також можна знайти й грантоотримувачів). Candid має інформацію про фінансові дані, місію, контакти та керівництво організацій. На сайті є система з чотирьох відзнак, які показують, наскільки організація є прозорою та наскільки повний профіль вона має.
- **GlobalGiving Atlas (весь світ)**
Надає доступ до бази з даними про понад 9,6 мільйона перевірених громадських та благодійних організацій. На ресурсі можна знайти посилання на сайти, географічне розташування та основні напрями роботи організацій, які верифікував GlobalGiving Atlas. Пошук можна здійснювати за країною або за назвою організації.

- **Better Business Bureau Wise Giving Alliance (весь світ)**

Оцінює прозорість благодійних організацій з усього світу. Зауважте, що на цьому сайті представлено не дуже широкий перелік організацій.

- **North Data (ЄС)**

Безкоштовна онлайн пошукова система, яка пропонує інформацію про європейські організації та компанії включно з їхньою історією, фінансовими показниками та залученими особами.

- **Charity Navigator (США)**

Надає інформацію про прозорість благодійних організацій із США. Хоча ресурс не надає інформацію про реєстрацію організацій, на ньому є інформація про їхню діяльність, а також оцінка надійності організацій (часто з рейтингуванням за допомогою зірок).

- **CharityWatch (США)**

Надає базову інформацію про благодійні організації та оцінює їх за допомогою «CharityWatch Grade». У деяких випадках цей ресурс дозволяє побачити, який процент своїх витрат організація за певний рік спрямовує на свої програми, а також якими є найбільші зарплати в організації.

- **GreatNonprofits (США)**

Має перелік з 6500 організацій зі Сполучених Штатів. Надає інформацію про програми, бенефіціарів та географічне представлення організацій. Утім, найважливішою частиною функціонала цього ресурсу є «Історії спільноти» ('Community Stories'): історії, відгуки та коментарі від волонтерів, донорів та прихильників про їхню співпрацю з організацією.

У Німеччині існує практика надавати неприбутковим організаціям статус добросовісності: відзнаку про схвалення ('Seal of Approval'). Такий статус надає Німецький центральний інститут соціальних проблем (German Central Institute for Social Issues (DZI)), який включає в себе представників органів влади, бізнесу та організацій громадянського суспільства.

ІНШІ ПОРАДИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ

- Звертайте увагу не лише на організацію, а й на особу, яка з вами контактує. Ви можете попросити його/її резюме або лист-підтвердження. У деяких випадках у людини, з якою ви контактуєте, є сенс попросити довідку про несудимість. Наприклад, громадяни Великої Британії можуть легко отримати цю довідку. У цій державі її не складно отримати й така практика є доволі поширеною. Також спробуйте знайти в мережі автентичні приклади документів, які ви запитуєте, щоб вас не обманули за допомогою іншого документа.
- Спитайте у ваших колег про їхні відгуки та рекомендації про організацію (особливо, у тих, хто часто працює з міжнародними партнерами).
- Звертайте увагу на «класичні» прийоми фішингу та шахрайства: коли на вас створюють тиск, щоб ви негайно надали гроші чи якусь інформацію або ухвалили певне рішення.
- Також будьте особливо пильними, коли відчувається, що з організацією щось негаразд, особливо, якщо вам надають пропозицію, яка виглядає занадто добре, щоби бути правдивою.
- Готівкові транзакції з боку благодійних організацій зазвичай є підозрілими.
- Ніколи не діліться вразливою інформацією або внутрішніми документами з неверифікованими організаціями.

У РОБОТІ ВАМ МОЖУТЬ ТРАПИТИСЬ І УКРАЇНСЬКІ НЕДОБРОЧЕСНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА. НА ЩАСТЯ, В УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДСЬКОМУ СЕКТОРІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЧАСТО ЗНАЮТЬ ОДНЕ ОДНОГО. ВІДПОВІДНО, ВИ МОЖЕТЕ ПОПРОСИТИ ОГС, ЯКИМ ВИ ТОЧНО ДОВІРЯЄТЕ, ПІДТВЕРДИТИ ІНФОРМАЦІЮ ПРО ПОТЕНЦІЙНОГО ПАРТНЕРА.

Щоб перевірити українську громадську чи благодійну організацію, ви можете використати такі ресурси:

- **YouControl**

Агрегує інформацію про кожну компанію та ФОП України на основі відкритих даних з понад 220 джерел. YouControl надає інформацію про реєстраційні деталі, організаційну структуру, неприбутковий статус, засновників та

уповноважених осіб організації. У межах ліцензійного доступу, який надає YouControl, можна отримати надійну оцінку організації. Для медіа, розслідувачів та представників організацій громадянського суспільства діють спеціальні умови: повний доступ до аналітичного сервісу YouControl надається на бартерній основі співпраці: <https://youcontrol.com.ua/press/>.

● **Opendatabot**

Цей ресурс також може допомогти верифікувати приватну особу чи організацію за допомогою доступу до відкритих реєстрів. Opendatabot надає інформацію про фінансову звітність, судові справи, керівників організації.

● **Clarity Project**

Ще один ресурс, що надає інформацію, базуючись на даних з публічних реєстрів. Зокрема, надає інформацією про публічні фінанси організації чи приватної особи. Корисна функція Clarity Project в тому, що він допомагає показати та візуалізувати зв'язки між організаціями або людьми, яких ви шукаєте.

**ПАМ'ЯТАЙТЕ, ЩО ПЕРШ НІЖ
СПІВПРАЦЮВАТИ З ОРГАНІЗАЦІЄЮ —
ВАРТО ЇЇ ПЕРЕВІРИТИ!**

Цей матеріал створений у межах проєкту «Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства України», що реалізується ІСАР Єднання у консорціумі з Українським незалежним центром політичних досліджень (УНЦПД) та Центром демократії та верховенства права (ЦЕДЕМ) завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку.